

RÄDDADE TILL VÄRMEN

Vännerna Simon Nielsen och Axel Taube Carlert skulle bara provköra vattenskotern inför säsongen. När de körde in i en våg slog skotern runt och sjönk. Det var fem grader i vattnet och närmsta ö var flera hundra meter bort.

Vattenskotern hade stått på land i tre år. Efter service ville ägaren, Simon Nielsen, testköra sin farkost. En dag i slutet av mars skulle han ta en provtur tillsammans med vännen Axel Taube Carlert.

De träffades hos Axel, åt lunch och drack kaffe före sjöfärden. Skotern, en tresitsig Sea-Doo, var fulltankad med bensin. Killarna packade med sig paddel, kaffetermos, verktyg, tamp och tvättningssvamp. Axel tog med sin mobiltelefon i en plastpåse.

SIMON VAR KLÄDD i underställ, dubbla t-tröjor, fleecetröja, arbetsbyxor, vindtät jacka och fodrade stövlar. Han hade hjälm med en kamera monterad på för att filma skoterfärden.

Axel hade på sig vätträkt, vindjacka, arbetsbyxor och plastpåsar runt sockarna i gym-paskor. Båda hade glasögon och flytvästar.

– Vi skulle inte köra hårt för Axel hade beställt över-

levnadsdräkter som vi väntade på. Vi skulle bara se att allt fungerade, säger Simon.

Han är uppvuxen i Skövde och har seglat optimistjolle i Vättern och senare tävlat med 606. Han gick på sjöfartsgymnasium i Skärhamn. Simon har aldrig råkat i sjönöd.

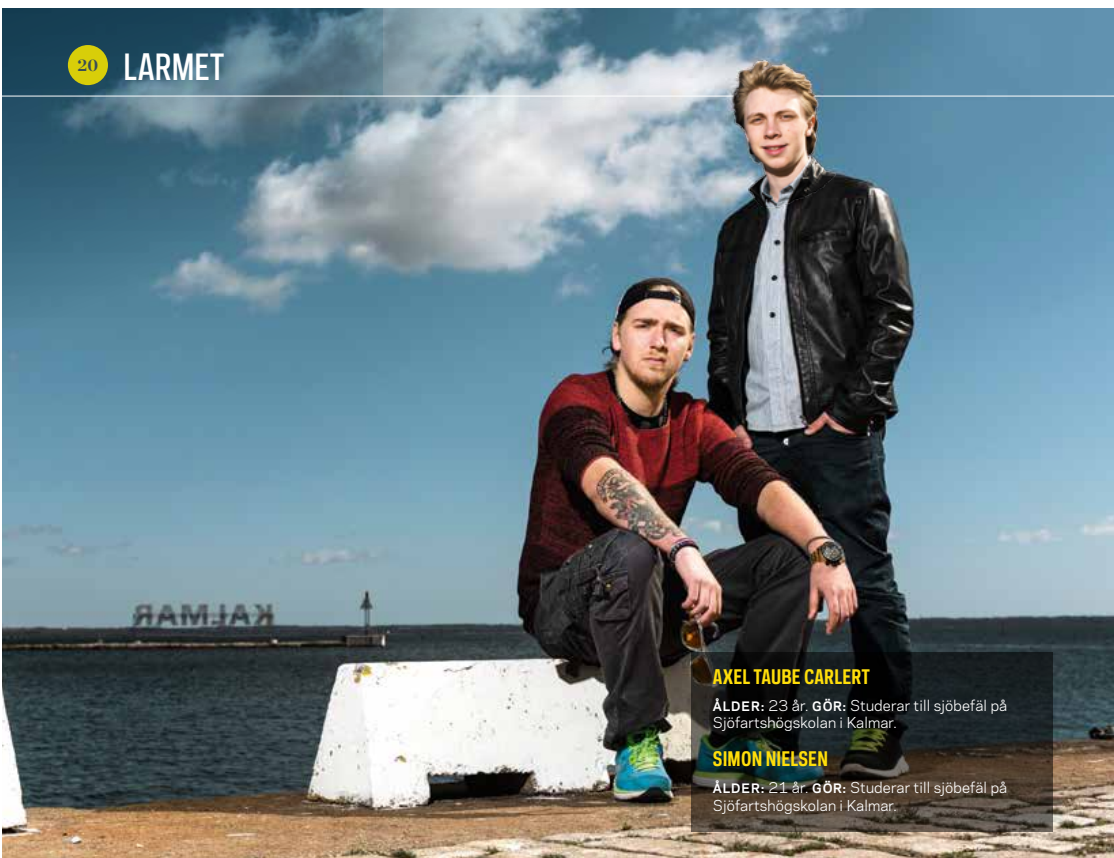
Göteborgaren Axel har seglat sedan barnsben på västkusten och gått seglarymnasium på Öckerö. En gång tidigare har han varit nödställd till sjöss. För fem år sedan blåste seglen sönder utanför Göteborg när han seglade med en kompis. Ingen hamnade i vattnet men de hade svårt att ta sig till land och behövde assistans.

– Visst i båten hela tiden och det var bara att hånga med och vänta på att de skulle bärga oss. Hela kåren kom. Det var polis, ambulans, kustbevakningen och Sjöräddningssällskapet, säger Axel.

SIMON OCH AXEL har kört vattenskotern sedan tonåren. De lärde känna varandra i Kalmar där de pluggar till sjöbefäl. De har övat säkerhet till sjöss i skolan och på olika fartyg.

Den här dagen utgick de från T-bryggan, en uppläggningsplats och småbåtshamn på Stensö, som är en halvö i södra Kalmar.

Simon Nielsen ombord på Sjöräddningssällskapetets båt för första gången sedan vattenskoteryckan. Då räddades han av bland andra Anton Kock, till höger, efter en halvtimmes simtur i femgradigt vatten. Anders Jacobsson kör båten.

AXEL TAUBE CARLERT

ÅLDER: 23 år. **GÖR:** Studerar till sjöbefäl på Sjöfartshögskolan i Kalmar.

SIMON NIELSEN

ÅLDER: 21 år. **GÖR:** Studerar till sjöbefäl på Sjöfartshögskolan i Kalmar.

14:15 VINDEN VAR NORDOSTLIG OCH DET RÅDDE VÄXLANDE MOLNIGHET.

Vinden var nordostlig och det rädde växlande molninghet på platsen.

– Allt med skotern kontrollerades innan och även ute till sjöss. Maskinen gick på tomgång innan vi åkte iväg, säger Simon.

Simon styrde. Axel satt bakom.

ALLT VERKADE FUNGERA bra. Simon ökade hastigheten till 15–20 knop. Efter ungefär 400 meter vände Simon. Han planerade att köra hundra meter till för att få lä och byta plats med Axel. Plötsligt körde Simon in i en kraftig väg. Skoterns stabiliserande blad tog i vågtoppen och skotern tippade. Båda hamnade i vattnet. Dödmansgreppet stannade motorn när Simon ramlade av. Axel vände skotern.

– Men den började ta in vatten och välte ännu en gång, säger Axel.

Två försök senare lyckades Axel att hålla skotern stabil medan Simon tog sig upp. Mellan skrovet och sätena hade listerna gett sig och släppte in vatten.

– Jag försökte att starta motorn för att få tryck i jettagregatet och i injektorpumpen som skulle suga upp vattnet på insidan av skrovet, säger Simon.

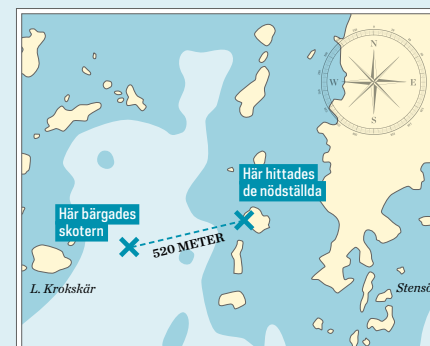
Han lyckades inte. Skotern sjönk snabbt. Efter bara någon minut låg skotern så djupt att Simon fick vatten upp till näsan när han satt på den. Inga båtar syntes till. Till fastlandet var det flera hundra meter. De bestämde sig för att simma till den ö de trodde låg närmast.

De ville helst ha skotern att flyta på men insåg snabbt att det var omöjligt att dra den med sig och lämnade den. Med en paddel mellan sig som förlängd arm simmade de mot ön.

– Vi fick simma mot strömmen men det var väldigt långt till öarna åt andra hållet, säger Axel.

Han blev varm när han simmade, tack vare våtdräkten. Simon, som var utan våtdräkt, blev däremot snabbt kall

SÅ HÄR SIMMADE AXEL OCH SIMON:

i det femgradiga vattnet. Han sparkade av sig stövlarna för att lättare kunna simma.

– Det enda jag tänkte var att det var mitt fel, för det var jag som körde. Jag ville se att Axel hade det bra. Jag hann inte tänka på så mycket annat än att simma, säger Simon.

Medan Axel relativt lätt kunde simma och hålla sig över ytan fick Simon kallsup efter kallsup.

– Jag fick vatten i lungorna och började simma på rygg, för att kunna hosta ut vattnet ur lungorna. Fast då simmade jag åt fel håll, säger Simon.

Axel styrde sin vän i rätt riktning med paddeln, medan Simon simmade på rygg och kunde hosta vattnet ur lungorna.

– Axel var otroligt lugn och positiv, säger Simon.

SIMON BLEV ALLT mer nedkyld. Kroppen blev tyngre.

– Han hostade vatten och pratade om allt möjligt. Jag sa till honom att vara tyst för att inte få in mer vatten i munnen, att vi kunde prata senare, säger Axel.

Efter att ha simmat i ungefär en halvtimme nådde de ön de siktat på. *

– Det kändes som om vi simmade en evighet för att komma fram. Jag upplevde att vi låg stilla, säger Simon.

Han var så pass nedkyld att fötterna hade domnat bort. Axel sa till honom att inte försöka resa sig när de skulle ta sig upp på ön. Simon försökte ändå, men föll ihop eftersom han hade svårt att gå utan känsel i fötterna. Simon stöttade sig på Axel upp på land och satte sig i torr vass.

– Jag tog på honom min jacka som skydd mot vinden och lade flytvästen runt hans ben, för att materialet i västen skulle värma, säger Axel.

Han såg sig omkring och konstaterade att han därifrån såg Stensö udde. Han plockade fram plastpåsen med mobiltelefonen.

* TRE SAKER SOM RÄDDADE LIVET PÅ AXEL OCH SIMON:

1 EN AV DEM HADE VÅTDRÄKT

Axel hade våtdräkt och blev aldrig så pass nedkyld som Simon. Därför kunde Axel hjälpa Simon och styra honom med paddeln när de simmade. Axel orkade också larma.

2 MOBILTELEFON I PLASTPÅSE

De kunde ringa och larma. Sjöräddarna kunde prata med Axel och han kunde beskriva platsen där de var, samt berätta om han såg sjöräddningsbåten.

3 BÅDA HADE FLYTVÄST

Tack vare västarna orkade de simma sträckan för att ta sig upp på land.

– Telefonen var helt snusstor. Jag ringde 112, larma-
de och berättade var vi var.

I VÄNTAN PÅ hjälp funderade Axel på vad han skulle
gjort om han inte hade kunnat larma. Han bedömde
att det var cirka 100 meter till land. Han hade fått
lämna sin vän och simma dit för att begära hjälp. I ef-
terhand visade det sig att ön låg runt 300 meter från
land.

15:01 FYRA SJÖRÄDDARE VAR PÅ PLATS PÅ STATIONEN.

På Sjöräddningssällskapets räddningsstation i
Kalmar hamn var fyra sjöräddare på plats för att greja
med båtarna när larmet kom. En femte, Per Jonsson,
arbetar i närheten och cyklade till stationen direkt.
Han klädde om i båten och därför kunde räddnings-
manskaptet lämna kaj i två räddningsbåtar efter bara
fyra, fem minuter.

Carl Nielsen och Andreas Svensson gav sig iväg
med Rescue Swedbank.

– Vi fick larminformation om att det var personer
i vattnet vid Stensö men vi visste inte exakt var de
var. Personer i vattnet är som att leta efter en nål i
en höstack, säger Andreas Svensson som var befäl-
havare på Rescue Swedbank.

OMBORD PÅ RESCUE Kalmarsund fanns Jan Eric
Engström, Per Jonsson och Anton Kock.

– Det var bara fem grader i vattnet och det är extra
bråttom när det är så kallt i havet, säger Anton Kock
som var befälhavare på Rescue Kalmarsund.

Räddningsmanskaptet var på plats utanför Stensö
efter cirka en kvart.

– Vi påbörjade ett enkelt sök på utsidan av Stensö.
Samtidigt ringde vi till killarna, säger Anton Kock.

Per Jonsson stod på akterdäck med kikare och spa-
nade.

– Jag såg ganska snart en svart-blå kant som stod
upp i vattnet och såg ut som nosen på en delfin. Det
var skotern, säger Per Jonsson.

Anton Kock pratade i telefon med Axel som fick be-
skriva vad han såg. Samtidigt fick Axel lugna sin vän.

– Simon var lite förvirrad och frågade hela tiden
efter om räddningen var på väg. Han var väldigt kall
men jag kunde inte göra mer för att hjälpa honom,
säger Axel.

»Simon var lite förvirrad
och frågade hela tiden efter
om räddningen var på väg.
Han var väldigt kall men jag
kunde inte göra mer för att
hjälpa honom.«

Axel Taube Carlert

Telefonsamtalet pågick i ungefär fem minuter utan
att sjöräddarna såg Simon och Axel.

– Det var frustrerande. Eftersom de hade mörka klä-
der var de svåra att se, säger Anton Kock.

EFTER ETT TAG fick Axel syn på Sjöräddningssäll-
skapets rödgula båt. Han meddelade Anton Kock
vad han såg och på uppmaning viftade han med sin
flytväst.

15:27 MANSKAPTET FICK SYN PÅ DE NÖDSTÄLLDA.

Manskaptet på Rescue Swedbank fick syn på de
nödställda tack vare den gula flytvästen och tog sikte
på ön.

– Det gällde att inte sätta räddningsbåten på grund
eftersom det är som ett stenröse där, säger Andreas
Svensson.

Han stängde av motorn när de närmade sig. Carl
Nielsen hoppade i och drog båten mot ön den sista
biten.

Axel och sjöräddaren Carl Nielsen hjälptes åt att
bära ombord den kraftigt nedkylda Simon på Rescue
Swedbank.

– Även om det tog 20 minuter innan de kom tyckte
jag att tiden gick fort. Det var väldigt skönt att få sätta
sig i båten, säger Axel.

CARL NIELSEN LINDADE genast in Simon i flera
filtar. Under tiden hade Rescue Kalmarsund bärgat
den halvsjunkna skotern, för att mildra miljöskador.
Simon och Axel togs ombord på den uppvärmda

⬇ Larmrapport

15.01 Larm om att två personer
hamnat i vattnet utanför Stensö
i Kalmar när vattenskotern de
färdats på slagit runt och sjunkit.
Sjöräddare lämnar kaj med Res-
cue Swedbank och Rescue Kal-
marsund.

Vi får telefonkontakt med en
av de nödställda männen som
berättar ungefär var de befinner
sig, men eftersom de har mörka
kläder är de svåra att upptäcka.
Vi ber honom vifta med sin gula
flytväst och lokaliserar snart de
båda på en mindre ö. De tas de
ombord på Rescue Swedbank
medan Rescue Kalmarsund tar
hand om den halvsjunkna vatten-
skotern. De nödställda lämnas
från den öppna båten till den
täckta och uppvärmda Rescue

Kalmarsund. En av männen är
kraftigt nedkyld, men är vid
medvetande. Rescue Kalmar
sund kör till en brygga där ambu-
lans väntar för att ta den ned-
kylda mannen till Länssjukhuset
i Kalmar.

Skotern bärgas med hjälp av
räddningstjänsten som också är
på plats.

FRIVILLIG SJÖRÄDDARE ANTON KOCK OM ATT KÖRA VATTENSKOTER:

”ATT KÖRA VATTENSKOTER är förenat
med risker eftersom man sitter oskyddad
på en maskin med mycket kraft. Om man
kör in i en stor våg är man inte lika skyd-
dad som om man sitter i en båt. Vem som
helst får köra vattenskoter, det krävs inget
förarbevis.

Jag tycker att man ska tänka på sin egen
säkerhet och man ska fundera kring hur
man framför en vattenskoter och föregå
med gott exempel genom att inte köra för
fort nära land. En vattenskoteförare bär
för sin egen säkerhet tänka på att använda
flytväst, ha mobiltelefonen i ett vattentätt
fodral, ha färg på kläder och flytväst och
gärna reflexer för att vara synlig om man
blir nödställd.

Varsko någon om att man är ute och
var man planerar att vara. Det kan också
vara bra att ha ett handbloss med sig för
att kunna visa var man är om man är i nöd.
Hjälm kan vara en bra idé.”

ANTON KOCK

ÅLDER: 28 år. ARBETAR: Med säkerhetsutrust-
ning och utbildning inom Sjöräddningssällska-
pet. FRIVILLIG SJÖRÄDDARE: Sedan 2008.

JAN ERIC ENGSTRÖM

ÅLDER: 65 år. ARBETAR SOM: I dag pensionär.
FRIVILLIG SJÖRÄDDARE: Sedan 2010.

PER JONSSON

ÅLDER: 57 år. ARBETAR SOM: Byggnadsingenjör.
FRIVILLIG SJÖRÄDDARE: Sedan 2011.

I besättningarna under räddningsuppdraget ingick också Andreas Svensson och Carl Nielsen.

och täckte båten Rescue Kalmar Sund som direkt åkte till T-bryggan där ambulans väntade.

15:50 AXEL HJÄLPTE TILL ATT DRA AV SIMON DE VÅTA KLÄDERNA.

Axel hjälpte till att dra av Simon de våta kläderna och såg sedan vännen lämna i ambulans. Sjöräddarna fick hjälp av räddningstjänst att dra upp skotern.

Axel värmdes sig med kaffe från termosen som de haft med sig. Han åkte hem, tog en varm dusch, samlade ihop varma kläder till Simon och åkte till akuten.

LÄNSSJUKHUSET I KALMAR ligger bara några knappa kilometer från Stensö. På akuten mätte man Simons kroppstemperatur.

– Jag hade bara 32 grader och då fick de nog en liten chock, säger Simon.

Han fick värmedropp och virades in i flera filter. Känslor bortfallet i fötterna började ge sig.

– När värmen kom tillbaka i kroppen blev jag väldigt piggt och ville upp och gå, säger Simon.

Han återhämtade sig och lämnade sjukhuset efter fyra timmar med order från doktorn att han skulle vila. Senare såg de filmen från kameran som Simon hade på hjälmen.

– Om inte Axel hade styrt mig med paddeln hade jag aldrig klarat att simma. Frigoliten i hjälmen värmdes också och hjälpte nog till att hålla mig varm och klar i huvudet, säger Simon.

De är tacksamma för hjälpen från Sjöräddningssällskapet.

– Det var fin service att Sjöräddningssällskapet kunde hjälpa oss, säger Simon.

Båda kände en viss trygghet tack vare erfarenhet från livräddningsövningar.

– Det är en sak att öva men man vet inte hur man reagerar i verkligheten. Det är bra att veta att vi inte får panik när det väl händer, säger Axel.

Trots dramatiken kände de ingen oro för att ge sig ut på sjön igen eller att åka till platsen där det hände. Däremot ska båda ha våtdräkt eller överlevnadsdräkt.

– Vi ska åka tillbaka till ön och koka korv. När skotern är genomgången ännu en gång, säger Simon. ■